

WHITEPAPER

AFWEGINGSKADER WARMTETRANSITIE

Van publieke belangen naar een transparante, herleidbare keuze per gebied - in techniek én in aanpak. Een navolgbaar kader als basis voor het Warmteprogramma en de daaropvolgende wijkuitvoeringsplannen.

01 • WAT ONS OPVALT

DE BEHOEFTE

Alle gemeenten staan voor de opgave om richting te geven aan de toekomstige warmtevoorziening. Die keuzes raken direct aan publieke belangen: betaalbaarheid, betrouwbaarheid, duurzaamheid, rechtvaardigheid en ruimtelijke kwaliteit. Tegelijk verschillen gebieden sterk in technische, ruimtelijke en sociaaleconomische kenmerken. Dat maakt de warmtetransitie een complex proces dat vraagt om een consistente en uitlegbare aanpak.

Gemeenten hebben behoefte aan een kader dat verder gaat dan een technische, financiële, juridische of ruimtelijke vergelijking, en dat expliciet rekening houdt met publieke belangen, lokale beleidsdoelen en gebiedsspecifieke kenmerken.

Daarbij speelt niet alleen de vraag welke techniek per gebied passend is, maar ook welke rol de gemeente pakt: waar is een actieve, gebiedsgerichte aanpak nodig en waar volstaat voorlopig een gemeente-brede lijn. Een goed afwegingskader onderbouwt beide keuzes en draagt zo bij aan consistente, bestuurlijk gedragen besluitvorming.

Wat de opgave extra ingewikkeld maakt, is dat geen enkel gebied gelijk is. Bouwjaar, isolatiegraad, bebouwingsdichtheid en de nabijheid van een warmtebron verschillen per wijk of kern. Een oplossing die in het ene gebied logisch is, valt in het volgende af. Zonder een eenduidige methode ontstaan al snel keuzes die per gebied op andere gronden worden gemaakt en juist dat ondermijnt het vertrouwen van bewoners en raad.

Tegelijk staat de klok te tikken. Het Warmteprogramma vraagt om concrete keuzes met een tijdpad. Uitstel is kostbaar, maar een overhaaste keuze zonder onderbouwing is dat evenzeer. De behoefte is dus niet zomaar een antwoord, maar een antwoord dat navolgbaar, herbruikbaar en uitlegbaar is.

02 • WAT WIJ BIEDEN

EEN GELAAGD, NAVOLGBAAR AFWEGINGSKADER

Wij ontwikkelen samen met u een transparant, herleidbaar en herbruikbaar afwegingskader voor de keuze tussen collectieve en individuele warmteoplossingen. Het kader vertaalt de leidende principes uit het Nationaal Plan Energiesysteem naar concrete, gebiedsspecifieke criteria en blijft voor bestuur, raad en bewoners te volgen.

Het verschil met een gangbare multicriteria-analyse zit in de samenhang. Een losse MCA levert een score. Ons kader laat zien én vastleggen waarom een oplossing wint, welke drempels een optie op voorhand uitsluiten, en wat er gebeurt als aannames of politieke prioriteiten wijzigen.

DE VIJF LEIDENDE PRINCIPES (NATIONAAL PLAN ENERGIESYSTEEM)

Betaalbaar en economisch krachtig

Betrouwbaar en veilig

Duurzaam

Rechtvaardig en participatief

Ruimte en milieu

Het kader wordt gelaagd opgebouwd, zodat de keuze niet de uitkomst is van één rekenmodel maar van een navolgbare redenering.

Laag 1

Leidende principes

De publieke belangen, de beoordelingseenheid en de uitgangspunten.

Laag 2

Binaire randvoorwaarden

Harde drempels die bepalen of een optie in een gebied überhaupt mogelijk is.

Laag 3

Multicriteria-analyse

Criteria met weging waarmee de overgebleven opties worden vergeleken.

DE AANPAK IN ZES FASEN

Wij hanteren een gefaseerde werkwijze waarin analyse, afweging en bestuurlijke duiding logisch op elkaar aansluiten. U houdt in elke fase de regie: wij leveren de structuur, de facilitatie en het inhoudelijke werk. De indicatieve doorlooptijd bedraagt ongeveer 18 weken.

1 Opstart Governance, besluitmomenten en rol- en taakverdeling; een voorlopig stappenplan.	2 Kader & stakeholders Principes, binaire randvoorwaarden en de MCA opstellen; stakeholders in kaart.	3 Toetsen & concept Toetsen bij stakeholders en verwerken tot een gevalideerd concept-kader.
4 Gebiedsduiding Het kader toepassen op alle gebieden: beoordeling van techniek én aanpak.	5 Verslaglegging Methodiek en resultaten per gebied vastleggen in overdraagbare documentatie.	6 Vastlegging & overdracht Vertaling naar de WAT-kaart en heldere overdracht aan de werkgroep.

EEN KEUZE PER GEBIED – TECHNIEK ÉN AANPAK

Het kader leidt per gebied tot een onderbouwde keuze op twee assen. De eerste as is de techniek: een collectieve oplossing, een individuele (elektrische) oplossing of een hybride combinatie. De tweede as is de aanpak van de gemeente: een gemeente-brede lijn of een actieve, gebiedsgerichte rol.

Deze twee assen samen vormen de basis voor de WAT-kaart van het Warmteprogramma en geven richting aan de vervolgstappen: de (wijk)uitvoeringsplannen en, waar aan de orde, het aanwijzen van warmtekavels.

Omdat elke uitkomst herleidbaar is naar dezelfde weging, kunt u de keuze in één lijn verantwoorden naar college, raad en inwoners. Nieuwe inzichten laten zich zonder herbouw verwerken.

WAT U IN HANDEN KRIJGT

Aan het eind van het traject beschikt u over een compleet en overdraagbaar pakket, opgesteld in taal en structuur die aansluiten op het Warmteprogramma.

Het afwegingskader

Principes, criteria, weging en binaire randvoorwaarden, methodisch vastgelegd.

Resultaten per gebied

Voorkeursrichting en aanpak per gebied, met score en onderbouwing per criterium.

Overdraagbaar pakket

Reproduceerbaar en herbruikbaar, geschikt voor interne en bestuurlijke besluitvorming.

Basis voor de WAT-kaart

Directe input voor het Warmteprogramma en de vervolgbesluitvorming.

KLAAR VOOR EEN NAVOLGBARE KEUZE?

Wij verkennen graag met u wat een afwegingskader voor uw gemeente kan betekenen. In een kort gesprek schetsen we de aanpak, de doorlooptijd en wat u aan het eind in handen heeft.

